

Rednes Mörten

Vágyom könyvük már a levelet,
Tó volna ha honosonyra
legelőlk egy pár sort kopusánk
nagyon örülvünk neki.

Ha már honosonyhoz nem lehetünk
attól, mi hi kömben jól vagyunk,

Ha ugyan itt nincs, de azért igazi
honosonyi beszédet is nem.

Mi egyáltalán LÉNYEK is sok
seregettel gondolkunk a hirtorve
és erőtökön

Tilor

és keleti

JOYEUX NOËL

BONNE

ET HEUREUSE ANNÉE

Kedves Mester,

Párizs 1958. 11. 17. ①

Ms 2155/619

Megyon megörültem levelelevelnek és a hírnök
hogy a hester festi a képet a Brüsseli
hióliózára. Megyon hióvárosok meggyünk, nemjűk
hogy mi is megöltötjük volna, Inja a hester,
hogy a nőstény dolgozik, nem tudom, hogy az
eredet a helysimeu festi-e fel? biztos úgy
lesz, gondolom, és ebben az esetben így híóváros
a hesternek utasára Belgiumba is, meggyünk
leme.

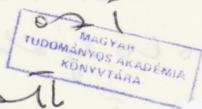
Véltük miúgy semmi híóváros, most újabb
lehetősejék után kell nézzük az illusztrációs
vonalon, mert az újabb újabb munka sok
hisóbbre tervezik, és valóig is kell valómit
tolólyak, ha itt szokunk maradni továbbra is.
Ezt már egy 6-hónapos tartózkodási engedélyt
kapunk, csak feleséget kell bevezetni, hogy
kényeg itt tudjunk maradni egy ideig.

A Gollimánál újabb újabb munka egy
Carnus hótet leme, valóig de lát mint
mondatom hióvárosu meg megyon is, hogy
mi kor.

Megyon látót is romonis valóig az utóbbi
napokban. Egy pár hellemei leu hit, ahogy
egy más után értesek ide az újonau jött hellemei

olapozson elrontatta napjainkat, amelyek
egyébként sem nemcsak olyan szűk.

Sokkal nagyobb munkahelyi feladat ott van a
fakták között úgy látom, mint itt hiú
egészre néne. Úgy látom, még azok is,
happsal egymást piszkolva, ahelyett egyébként
életükben egy szót sem váltottak egymással,
mint pld én a Flóy K.-jól. Hésélük, hogy
a szöveg régi gyűlésen, tehát oly fontosnak
érezte, hogy valakit mondja én is, hogy itt
tette szóval hogy megint eladom itt hiú
magam, míg „beszél nem tetszik nekem ott lenni
a realitárus, itt hiú senét Pitt-pubk megjelölést
illustálóak. Azután valóban mostan meg
hollották, hogy megköszöntem éppen enni
Bostyik Szándornak a pszichológus levelet,
már mint a realista levelet, mert csak
ilyen esetben éppen jó lehetnek nekem stb...
Gicselek is hősien, mondják, ahogy azok hirt,
még egyéb kedvességüket. Már én sem tudtam
hogy ne nevessele e ezen, hiszen tényleg hönibus,
hogy most már 8 hónapja, hogy nem vagyok
ott, még is megint „aggódunk” egyszer
fejlesztés miatt. De hát nem is értem, mit
ohoruk lólam, még abból az esetben sem,
ha már mit tenek is itt hiú meg a megjel-

betérenent, nem lesznek orvól, hogy minden
 nyomosság hiát epette jótallam el a Gelli m-
 rdi g, épp en ot est nyomosságossu, mert
 sem olgát nem hiúsítottam - sem, amit nem
 senetek. De lát épp en a lesteruel nem
 ahonam ot nyomosságossu, hester ot, ohi egressül
 tulaja ot igot sógát hiátossu.

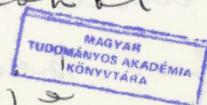
Perre nem ot főj, hogy nem ot leszélik
 rólam, hogy minden horriert orváltam, mert
 ot legelőlt ~~esse~~ ^{szina} nem igot, de hiszen mindenki
 tudta, hogy olnekt csak a Grefihone alapítotam
 minden megéllteté si lehetési gés és est már
 ot len sem hiátotam, ohor sem, amibor
 meg ot len is eblél ettem sóhóig.

De lát itt hophadna is seolilne mind otál
 ami naponta ér, esse gondolatni, hogy mit
 mindotok ipju hallegoi mál ot len, nem
 nolam lebesitő egyik sem, onélkül perre
 hogy egy percig is lét ségbe lenék esse, csak
 megis noszil esik eresni, hogy mind e
 mende-mondók ~~szint~~ mögött megis noszil-
 insulat lopul. Most már tényleg úgy tűnik
 hogy csak ot el hiátotál, hogy hi mit mond,
 de ot érlehes eblen ot, hogy épp en ot sereten
 volna mindohy eleni, hogy semhi ne sol bossu
 nóu se jót se noszil. De onélkül, hogy ne
 tudnam hogy ot egész nek mind meg jéltó sepe,

megis csak nosztul esett itt hiút mindezekről
hallanom, ezért legy hiszt süvítne hoktom
lesz nyugalom után est a fröcsöt.

Ne boragudjon a hester, legy idgesimel
7 oklton de olig tudom est mészak el-
mondani. Es herem a mester ne is veséje
séhivet, legy min busshoottam elken leveélly.

Penélem, az ekhívét beső letékben imét
lönienel olyan dolgok analýzról minit jó
hivénél számolhatok le. A létén jelenik
meg a 70k, nagy legelább is nyomtatót
fogot hopeni már óllitlog. Nagyon je-
lene, mert es ehhez így alap a hester írja
fel lehetne most már látan heremi más
bi odokot is. Legy hi nomen nagyok persze, legy
legy vértnek hi. A legy meg hi nyvát hopen
heszen, est szeret nem elkülöeni a hesternek, nagyon
hi nomen nagyok hit söl illetne is róla a hester

Hosszú ideig gondolhattam, legy írjak e az
előbbi dolgokról, de mintón mindezt mindig
elmeséltem a hesternek, most sem ohoatom másép
teni. Herem ne boragudjon róim, hiszen esek
legfeljebb nehem lehet nek érelhesek, es a hester^{nek}, aki
más létett egyet-mást hitogóra nem idy is yolmas.

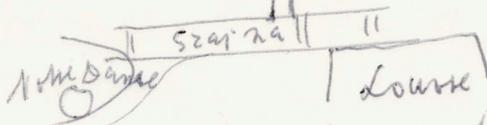
Munkám is Főorvosorvonal hestohom
herést roh igot szeretettel üdvözölöm.
S. K. T. L.

Georgus Titos

Re drés hentes,

№ 2155/620 ①

most kapta te meg csak a levelet,
 mert utárvant küldötték L'Etiang la ville-
 be, onnan beérte kézbe bejöttük, seg-
 rás mi felvettük egy levelet a hely-
 eke s most erit irunk gyorsan.
 mert abban is irunk a lakásról, és az
 nem valami világszór. Itt a kizárólag
 ben van egy nagyon szép kút és,
 csak kicsit drágább mint a miénk,
 majd nem oda mentünk lakni.
 1100 frank egy ~~szobor~~ két szoba szoba
 (akkor még nem voltak, hogy a miénk
 860 helyett 890 lett.) a René Bona-
 parte bar van → tehát ~~csak~~ majd nem

a szoborpart sarkán, csak szobor, az
 ablakok már nem oda néznek, több
 a hátsó szobákra van mellette.
 Egy szoba szoba nem tudom mennyi,
 a mi kintélésben a két szoba 870-990
 az egy szoba 600-on felül. Nyilván
 ez az arány mindenütt. A kintélés
 kézen a szobák 6-7-800 frank kintél
 vannak. Ezekhez képest nincs fűtési-
 szoba, de minden szobában van

mosdi meles bírel.

Csaba nagyon sütős ember.
 Nagyon a hesterik megint, hogy
 pontosan mikorra kell a szobát
 köntöztetni nem is tudja. Most még na-
 gyon ki van káprá, de apróbbá már
 sok lehet a foglalkozás. Azt mondják,
 hiszintek még sokat a fűben ivókat
 köntöztetik mind nagyon, kedves
 akkora igazán kevés franciá becsüdes
 lehetett hallani. Különösen erre az este
 nagyon fellelő a foglalkozás, még az
 újságok is fellelőnek látszanak, mert
 az a számítások, hogy akár átvesszel-
 be meg az utána mind ide fog
 jönni. Erre bizonyosan igaz is lesz, és ezért
 volna fontos tudni, hogy mikor ivókat
 a hesterik, mert csak igaz lehet a
 szobát utólagos. Most mikor vissza-
 jöttünk, nézünk mindennél szobát,
 és már mindennél az előjelnyelvet
 nézgettek. Főleg azért is jöttünk vissza,
 mert itt meg mi voltak előjelnyelvet
 mind régi munkáink és az mégis
 csak más.

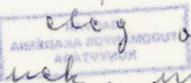
Van nekem a hesterik leveleit és adok

is sok részlettel a dörzshöz Rák

széles házhoz, belső részén a
Czetus Török

Isztván utca és a belső részén

postasán megint, a Hotel "György" és környékén még mindig az olaszoké a házak száma. Mi egy utcánál országbankunk, a postától keletre. Beauv-Arts-hoz is közel van, és nagyon nem fontos, de van mellette egy jó vendéglő is amely elég olcsó és meggyőzően főznek, mi ha egyszer-egyszer jól igaz Francia ételt akartunk enni, itt szoktuk ment és még elterjedt néha sámmunka is. Nem tudom, hogy itt van-e hiszél egy újabb sors is nagyon itt de ha a kórház megújít postasán hogy mihez képest kellene, úgy mi azt lefoglalnánk, meg hirdesznék van-e egy hiszél sors is a két újabb mellett. És akkor megbeszélünk Szomuzól, hogy inkább ez a Hotel a megfellelőbb.

Pévidem, hogy most már világosabban intunk, és sikerül megfellelő sorsot találnunk. Pévidem a kórház, hogy így meg, hogy ez jobb lenne, mint a

1922/2282 M

a Montparnasse - i mest akkor
e szerint csehkedneként

Sok szereltem meg a Téli

hátán is csodálatos

... Téli ...
... 1858 ...

... a ...

... a ...

BAGYAH
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

... a ...

↳ 2157/621

16 — EN COTE D'AZUR
— EZE (Alpes-Maritimes)
Le Jardin exotique

INDIQUE: L'ENTRÉE DE CETTE LETTRE

“BOITE POSTALE
COMB...
... PAR CETTE MANIÈRE
L'ADRESSE DE VOTRE DESTINATION

GREFF, S. E. R. P.

18-20, Fg. du Temple, Paris.

Exclusivité L. Pleton, Nice.
Fabrication française — Reproduction interdite.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIÁ
KÖNYVTÁRA

Adressa Magyar

Itt utazgatok

kezdés után az egész
és Provence-t. Most

megjűnk vissza Törökországba

és onnan tovább.

Sok szeretettel köszönöm
Tibor és kék

Csernus Tibor

Bernáth Annel

festményes

V. Stollár Béla u 4

Budapest

HONGRIE

Photo véritable.

Greff

№ 2155/622

076895

A távirat osztálya	Felvevőhivatal	Pénztári szám	Szószám	Nap	Óra, perc	Hivatalos megjegyzések
40	404	4480	8	13	2100	

TÁVIRAT

Bernath Aurel

Vette:

Öme

munkahelyen	nap	óra, perc
1		1000

Továbbított a:

munkahelyen	nap	óra, perc

járódrasait közzéjűt távirat stamb

Össze = Tibor +

Bernus

h- 2155/623

032.057

A tsvirat osztálya	Felvevőhivatal	Pénztári szám	Szósám	Nap	Óra, perc	Hivatalos megjegyzések
293	Bp	2281	9	22	1958	

Vette: <i>Juhász</i>			
munkahely	hivataltól	nap	óra, perc
			08 ³⁰

Bemutató
szűrel
J.

Továbbította:			
munkahely	hivatalnak	nap	óra, perc

A szobát autótól 30 m-re
elfoglaljuk.
Görner Tibor

Bernát Árvai

festmény

Budapest V.

Sollás Béla u. 4.

HONGRIE

Ms 215/624

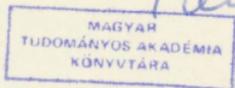
Kedves Hektor,

Az egész családunk nagyon
boldog háziasszonyi ünnepelni
kívánság, a mindöbbsé vírszint.
Céltörés, az a szeretettel üdvözöl

Csernus

Tilov és kati

NATIONAL GALLERY
MEMLINC. Hans
(Active 1465, died 1494)

CARD No. 1305
The Virgin and Child with Saints
(The Donne Triptych) (detail) (6275)

Kedves Mester,

Ms 2155/625 I.
Pósti 1964 20
Csernus Tibor

Nagyon örülök annak, a meggyőzés
kivétel, ahol igen sokan voltak, még ott
is lassú lehettem, nem csak magyarról.
Megismerésük újra találták
kedves barátainkkal, Dolloszal is, aki
magyar kedves tovimlóra is, segítette, nagyi
elintézte a lépésem bekezdését.

Pósti olyan mint volt, városlatos
egy város újra nekünk, ha lehet még
tudott magán barátai együtt, fényesek
és gazdagabb talán, nekünk egy kicsit
drága is. Auto már az is van, hogy
itt ahol lakunk már a jóról is végig
állunk éjjel nappal, az után pedig egy
végtelen sokan sokanunk nem is értjük,
hogy hol lehet itt egyelőre nem, ezért
belle bírod az ember még nézni is, régebben
és egy viszonylag szűkebb kis utca volt.

Most nagyon sok dolgot, így mindössze
látva, híre levélük öltetés és
már nem olyan nagy meglepetés, hogy
sok mi letünk paradtobbak, vagy ott

nehát változtok a dolgok nem tudom,
mindenesetre van itt mit nézni persze az is
van is. Itt mindegyik, már a ~~festő~~ festők
orral beszélnek, hogy korántsem lehet
képet eladni olyan könnyen mint 5-6-éval
előtte, sok feszültség megszűntével, itt
ezen a területen is előkelet az érdeklődés.

Voltam Hantaiinál, nagyon kedvesen fogadott,
ígérte hogy eljön megvizsgálni a hióllítésomat,
hisz - mondja - ismeri mit csinálok,
ő mindenképp ellentétben van, vagyis orral,
hogy nálam a világos ~~szó~~ valamilyen
formában ábrázolja, úgyvagyok meg-
jegyzte, hogy látja, jól meg lehet
kérdezni hogy érti ezt? azt mondja,
úgy hogy itt irash valam látja, a
Tolobost - (ez a kritikus, hi az előzőt is
írta.) 5-ér előtt orral a festésről
nem írt volna, vagyis nem írt volna
ki nélküle. Célzott a „c'noire”-ben
megjelent cikre amit a hester is látott
még ottlón. Vagyis hogy Tolobost, jelentős
kritikus, is most az a tény hogy ilyen
festéséről is, jelentős változást

bizonyít. Ő maga is sok régebbi
 művelésűtől tudja eloduzni magát,
 mint amit most csinál. Azok megis
 hiúságok és életsz - mondja,
 így a jelenlegi ~~itt~~ óramutatókban
 keresztelkedik. Persze amit ő ~~is~~ jelenlegi
 líratudak, nézet, közönség a realitás,
 csak az a "új figuratív", "ART POP", stb -
 ben mind nem egy olyan igaz, hogy
 ilyen vagy olyan módon, a világból
 magába öleljen volonit. Látnunk sok
 ilyen hiúsítást, személetes képek, tárgyak
 egyszerűen kétféle, vagy most legutóbb egy
 csupa tárgy, vagy ha nem most egy új
 nem megfontolva hogy optikai csodákkal,
 tárgyi értékeljen, képek, vagy inkább
 sokszor ezek.

Az én hiúsításom hat személetes
 tudat, a második egy kétféle portá
 noki, ahol számos kritikus is meg-
 jelenik stb. Az "Express" -ben,
 nem egy világot és a hiúsításból,
 hogy ~~is~~ mit jól megfigyelésre,
 ami éppen egy KÖRÖK kritika is

ebben én is benne vagyok, egy-hét
~~igen jó női festő~~ hírepette.

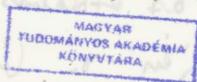
Talán a legjelentősebb meglátást
kapunk kiállítás megnyitására, így
legutóbb este a Szüretelőt, egyike
visszatérő gyűjtéshez kiállítására
a Charpentier galériára, ~~is~~ iszonyt
tömegben sokra hellel öltöz, rendszer
hondou stb, minden nagy vidámság
hírepette, Max Ernst, Póli, Tonguy, és
rendszeres hírepette tárgy, a nagyban
heroldeti korából, és egy határozat
tömeg omni nagy képtelen felüli volt.
Elsőként még nem adott el semmit,
először is meg nem is lehet, de azt Péter
is tudtam, egy his idő kell elter,
nőnem ~~az~~ ~~igaz~~ kritizálást, és ismét
újra írta. Kaptam egy hiányzókat
ahol 6-évet esztét, és a Gollinard-té
hezőbb talán illusztrációt,
A kiállítás szerveztem jól hat, a terem
kicsi, de 7 nőnemek éppen jó, elég
sokan látogatók, látom a napiéleti
beírásokról sokat isgultak és nőnemek.

Az előző két oldalt még nem oltattam fel
 amikor egy érdekes dolog történt a
 hióllitáson, ami teljesen megrendítette
 bennünket. Bizott este egy látogató, igaz
 jól öltözött a holapját utolomonon az
 egyik német doboz, hosszon kezdte vizsgá-
 lani a képeket. Szokmányon érdeklődött,
 technika stb felel, aztán ismét nézve
 hosszon nézgetett, kezdte nekünk mi is iszolgolunk
 jönné - hisz ez egy nagy lesz - gondolatok
 fokozódó reménytel, minquam egyszerre - azt kezdte
 rá mutatva az egyik képre, mi az az a -
 aztán egy másikra majd egy harmadikra, ismét
 soká nézelődött, aztán hirtelen elhőzött -
 kész! hisz úgy álltunk ott mint azok akik
 költöztök a német munkaszolg. És ez így -
 látvány meglovast az igazán német, messzire
 bezött egy új szinten érdeklődött, és
 otrommal megvett egy kis kétszer és egy
 nagyobb ~~mint~~ méretű munkatypját.

Ebben még az az érdekes hogy az volt az,
 aki annak idején a vicennalind a St Tropost
 meg akarta venni, most látta hogy itt nyitok
 volt is mindjárt, csodál a hirtelen kezdés

III
cselekedet sorszáma alatt végül is és
hozzon rajzolta, hogy a ST Tramp. nem az
enyém most most azt olvastam megvált
konokbora is. Többet nem eddig nincs.
(nem is hiszem hogy lass) még két hétig
nyitva lesz ugyan a hióllés, lát majd
meglátjuk. Itt len az "Arts" nem is jelle
meg kritika, ez az a hirtelen ebben a
levelemben, még nem is a nőies pár sor
a ~~bi~~ biológiai ~~le~~ beszámoló olvasható,
hosszú egy másik cikkben, amit itt
mivel semmi nagy ologusok tart.

Végül is befűzetem azt a kis 70000
levelet, nemcsak még történet egy - két
dolog, és akkor újra beszámoló
ismét. Végül is eddig minden jól
ment, és tudunk egy kicsit mesélni
tobba. Persze azért még dolgozni most
de itt a Hotelben az igen nehéz, lát
ha mégis nem sikerül, akkor majd
otthon.

Főosztályunkhoz kerültek legrövidebb
mindenképp sok szeretettel üdvözlök Tiber
és Kati

N° 2153/626

A l'occasion
de la Biennale de Paris
la Galerie Lambert
vous prie d'honorer
de votre présence
le vernissage — cocktail
de l'exposition

**5 jeunes
peintres
d'Europe
de l'Est**

Le Jeudi 30 Septembre de 17 à 21 h.

BIELOUTINE — URSS
CSERNUS — Hongrie
~~JORDAN~~ — Yougoslavie
NARZYNSKI — Pologne
VALENTA — Tchécoslovaquie

Galerie Lambert

14, rue Saint-Louis - en - l'Île,

Paris 4^e

Tél. : 326 51 09

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

metro
Pont
Marie

metro
Sully
Morland

Galerie
Lambert

QUAI DE L'HOTEL DE VILLE

QUAI DES CELESTINS

PONT
LOUIS PHILIPPE

PONT MARIE

QUAI

Rue J. DU
BELLAY

DE BOURBON

QUAI D'ANJOU

PONT
SULLY
Bd
HENRI IV

RUE SAINT

LOUIS EN L'ILE

14

BOUTAREL

R. LE REGRATTIER

RUE

R. DE DEUX PONTS

RUE POULLETIER

RUE DE
BRETONVILLIERS

ILE
DE LA
CITE

PONT
SELOUIS

QUAI

D'ORLEANS

QUAI DE BETHUNE

ILE SAINT LOUIS

P. DE LA TOURNELLE

PONT
SULLY

QUAI DE LA TOURNELLE

QUAI ST BERNARD

15 EXPOSITIONS :

le tour du monde en une semaine

L'ATTRAIT exercé par Paris sur les peintres étrangers ne disparaît pas. Et, malgré les esprits chagrins qui clament la disparition de Paris, comme ville-étape, dans le cheminement des idées à travers le monde, l'actualité nous prouve qu'il demeure une tradition maintenant bien établie de « venir » du monde entier à Paris pour se confronter, se mesurer.

Une vaste série d'expositions, visibles à Paris cette semaine, en témoigne clairement.

ALLEMAGNE :

Du Bauhaus au Pop Art

Henri Pfeiffer est né en 1907. Il suivit les cours du Bauhaus dès 1924. D'abord à

celui de Weimar, bientôt fermé, puis à celui de Dessau où il reçut les conseils de Klee et Kandinsky. Mais il ne put poursuivre son activité artistique vu les interdictions inspirées par la politique du national-socialisme. En 1952, le gouvernement français lui offre une place de chercheur (il est un spécialiste de la psychologie des couleurs). Il publie son livre, « Harmonie et Couleurs », et révèle au public en 1959 et 1961 ses aquarelles. La Galerie Marbach présente aujourd'hui celles qu'il exécuta entre 1926 et 1931. Ce sont des explosions de lumière, de lentes érosions, des aurores boréales, des mouvements divers au travers d'une matière modulée avec une exquise retenue. Soit, le lyrisme et l'équilibre

thèmes ce merveilleux moderne exprimé par les artistes du PopArt.

GRECE :

Le Parthénon revu et corrigé par Gaitis

Proche de Jan Voss, nous trouvons le peintre Yannis Gaitis, né en 1923, à Athènes. Il présente à la Galerie « A » des œuvres où se déploie son humour baroque, les fantômes d'une imagination qui modifie les données premières de la réalité. Ce sont cependant, là aussi, des bandes sagement alignées dans lesquelles vivent et évoluent de petits personnages comme ceux que les enfants

HONGRIE :

Les espaces inquiets du réel

Il y a chez Tibor Csernus, qui expose à la Galerie Lambert, la même tension, la même inquiétude que chez Cremonini, mais là où Cremonini cadre avec soin une scène, comme s'il avait une caméra à la main, Csernus précipite la forme dans une sorte de brasier intense, où la couleur et les mouvements de l'impact sont portés à une intensité douloureuse. Souvent traités en décalcomanie, qui moire joliment l'espace, les sujets, pour ordinaires qu'ils soient (le marché, un intérieur, un avion dans l'orage) sont rapidement portés à leur point d'incandescence.

CHINE ET JAPON :

La poésie de l'instant

En regard de cette tension, de ce romantisme, la peinture de Chinn Yuen-Yuey, bien qu'active, dynamique, « une ruche de signes, une fourmilière », n'est jamais angoissante. De larges plages de silence s'équilibrent avec les zones d'action et de tension. Et, en dépit de ces réseaux d'agitation actifs, il règne dans la peinture de cet artiste chinois, exposant à la Galerie Flinker, une sérénité profonde.

Cette sérénité, nous la trouvons, plus grande encore, dans les peintures de l'Ecole Shijo, présentées chez Jannette Ostier. Ces œuvres des XVIIIe et XIXe siècles, donnent à voir le réel (animaux, personnages, et même, chose rare en Orient, objet de la vie quotidienne) en le dépourillant à l'extrême ; le trait lui-même est dématérialisé et il se développe comme une calligraphie, traduisant le perpétuel devenir mouvant des formes. Ce trait court sur la feuille, avec, parfois, une verve incroyable, mais, le plus souvent, avec une exquise douceur. C'est un élan vers la nature, les grands espaces de la lumière ; une nature presque abstraite à force de décantation. L'univers tout entier est contenu dans une seule feuille de ce papier qui fré-

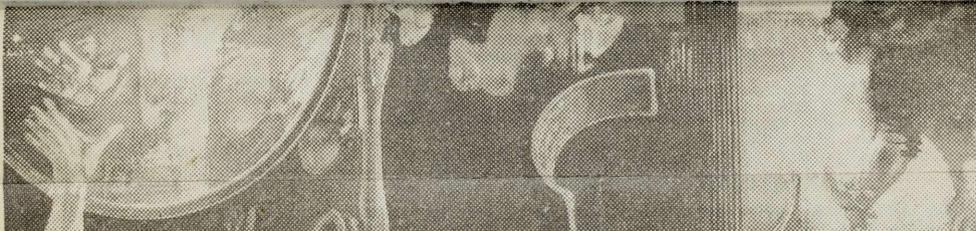

« Colin-Maillard » de l'Italien Cremonini, qui a été invité à participer à la prochaine Biennale de Venise, illustre le caractère inédit de recherches qui s'inspirent des techniques cinématographiques. Le peintre exprime un monde halluciné, où les corps et les objets dialoguent dans un climat brûlant, torride,

sans cesse opposés et réconciliés. Certaines œuvres sont prémonitoires des recherches que feront plus tard Warhol et Motherwell. Elles se

dessinent en marge de leur cahier, tout à la fois pleins d'humour et de tendresse.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

« Colin-Maillard » de l'Italien Cremonini, qui a été invité à participer à la prochaine Biennale de Venise, illustre le caractère inédit de recherches qui s'inspirent des techniques cinématographiques. Le peintre exprime un monde halluciné, où les corps et les objets dialoguent dans un climat brûlant, torride,

sans cesse opposés et réconciliés. Certaines œuvres sont prémonitoires des recherches que feront plus tard Wols et Mathieu. Elles se situent dans ce climat exaltant d'aventures qui fit du Bauhaus une véritable pépinière, l'une des sources les plus fécondes du vocabulaire plastique contemporain.

H.-P. Schmohl (dont Charles Zalber présente une série de toiles et dessins) se place entre Théodore Werner et Fritz Winter parmi les témoins de l'abstraction en Allemagne. Composés sur des structures amples et vivantes, les tableaux de cet artiste valent surtout par leurs couleurs qui sont expressives, liées par un noir mystérieux, creusant l'espace, l'animant. Ce sont, plus que des reports d'un sujet quelconque, et, de même que pour Pfeiffer, des musiques de formes.

Christophe Von Weyhe qui expose à la Galerie Saint-Germain tente de fixer des chutes d'ombres dans des architectures de rocaïlle, des labyrinthes qui reflètent des luminosités diffuses, mouvantes, merveilleusement accordées, surtout dans le travail du noir et blanc où l'artiste parvient à bien définir un espace mystérieux et presque irréel.

Jan Voss, peintre de la plus jeune génération (il est né en 1936, à Hambourg), s'appuie directement sur le réel. Son art est un conte, une chronique, qui concerne l'actuel. L'écriture de cet artiste, qui fait à la Galerie du Fleuve sa première exposition particulière, est directement issue des graffiti auxquels elle emprunte sa feinte gaucherie. Elle est disciplinée, organisée, par une répartition des surfaces qui s'inspirent des bandes dessinées. Ces signes en cortège, ces personnages placés dans le cadre de leur activité lumineuse rejoignent, par leurs

dessins en marge de leur cahier, tout à la fois pleins d'humour et de tendresse.

ITALIE :

Une nouvelle figuration

Humour encore avec Enrico Baj qui présente à la Galerie Berggruen, sous le titre « Dames et Généraux » une série de dix gravures pour un livre auquel André Breton et Marcel Duchamp ont apporté leur collaboration. Quelques tableaux accompagnent l'accrochage de cette série gravée. Les uns et les autres sont dominés par une verve colorée, volubile, ardente. Collage, objets détournés de leur fonction première (montre devenue yeux) fournissent à Baj des armes pour désacraliser des valeurs consacrées. Ce tir fourni, qui dégonfle les baudruches de la morale et les généraux, se situe dans l'esprit joyeux des années 1925, mais avec un vocabulaire plastique contemporain.

Cremonini est, lui, plus tragique, plus grave, parce qu'il apporte du monde visible une vision morbide et inquiète. Max Clarac-Sérou présente, à la Galerie du Dragon, des œuvres de cet artiste, qui sont destinées à figurer à la prochaine biennale de Venise. Ce sont des chambres ouvertes sur des espaces brûlés par la lumière, des miroirs qui se répondent, habités de corps lovés, des regards qui se perdent dans le rêve, et de lents travellings sur les couloirs des trains de nuit, avec les blessures de l'ombre sur des visages hagards, enfin des meubles qui dialoguent avec des corps dans un instant de tension parfois insupportable. Le tout est baigné dans des couleurs de chair, de sang, à la limite du possible, à la limite du mauvais goût. Mais demeurant d'une extraordinaire puissance d'évocation.

dans les peintures de l'École Shijo, présentées chez Jannette Ostier. Ces œuvres des XVIIIe et XIXe siècles, donnent à voir le réel (animaux, personnages, et même, chose rare en Orient, objet de la vie quotidienne) en le dépouillant à l'extrême ; le trait lui-même est dématérialisé et il se développe comme une calligraphie, traduisant le perpétuel devenir mouvant des formes. Ce trait court sur la feuille, avec, parfois, une verve incroyable, mais, le plus souvent, avec une exquise douceur. C'est un élan vers la nature, les grands espaces de la lumière ; une nature presque abstraite à force de décantation. L'univers tout entier est contenu dans une seule feuille de ce papier qui frémit sous la caresse du pinceau. De même qu'il est tout entier contenu dans un Haïku (forme poétique japonaise). A partir de ceux qu'écrivit le moine bouddhiste Basho, Florence Houston-Brown a demandé à douze peintres japonais de créer ces merveilleuses boîtes où, en regard du tableau, s'inscrit le poème, clé de l'œuvre, mais aussi autre plage à rêver.

L'expérience est doublement captivante : parce qu'elle remplace la peinture au niveau de la contemplation volontaire (la toile incluse dans sa boîte peut être regardée, puis réenfermée et isolée — ce qui supprime ce côté mobilier permanent d'une peinture accrochée dont on finit par ne plus sentir la présence) et qu'elle a, de plus, permis de réunir des artistes aussi attachants que : Imai Domoto, Dobashi, Key Sato, Hoshizaki, Kito, Yaei, Shu Tanaka, et Hasegawa. Si la peinture de l'École Shijo et les Haïku sont des formes d'art répondant exactement à ce que nous attendons de ce pays, celle de Tanaka, exposant à la Galerie Hervé, n'est pas sans nous surprendre. La déformation qu'il opère sur les visages est faite dans le but de rendre ceux-ci plus expressifs, de créer un climat d'angoisse où le ridicule et l'horreur se mêlent intimement. Ces personnages sont « occupés à des riens », ils sont parés de ce magnifique silence de l'ennui, hagards, accusateurs d'un ne sait trop quelle douleur.

ALGERIE :

L'esprit d'une tradition

Les peintres algériens, présentés au Musée des Arts Décoratifs, nous assure-t-on